

Határozatok Tára

A BÍRÓSÁG ÍTÉLETE (ötödik tanács)

2024. július 4. *

„Előzetes döntéshozatal – Polgári és kereskedelmi ügyekben folytatott igazságügyi együttműködés – Joghatóság, valamint a határozatok elismerése és végrehajtása polgári és kereskedelmi ügyekben – 1215/2012/EU rendelet – A 7. cikk 2. pontja – Joghatóság jogellenes károkozással, jogellenes károkozással egy tekintet alá eső cselekménnyel vagy ilyen cselekményből fakadó igénnyel kapcsolatos ügyekben – A kár bekövetkezésének helye – Az EUMSZ 101. cikkel és az Európai Gazdasági Térségről szóló megállapodás 53. cikkével ellentétesnek nyilvánított kartell – Különböző tagállamokban letelepedett leányvállalatok – Kizárólag a leányvállalatoknál bekövetkezett közvetlen kár – Az anyavállalat által indított kártérítési kereset – A »gazdasági egység« fogalma”

A C-425/22. sz. ügyben,

az EUMSZ 267. cikk alapján benyújtott előzetes döntéshozatal iránti kérelem tárgyában, amelyet a Kúria (Magyarország) a Bírósághoz 2022. június 28-án érkezett, 2022. június 7-i határozatával terjesztett elő

a **MOL Magyar Olaj- és Gázipari Nyrt.**

és

a **Mercedes-Benz Group AG**

között folyamatban lévő eljárásban,

A BÍRÓSÁG (ötödik tanács),

tagjai: E. Regan tanácselnök, K. Lenaerts, a Bíróság elnöke, az ötödik tanács bírójaként eljárva, M. Ilešič (előadó), I. Jarukaitis és D. Gratsias bírák,

főtanácsnok: N. Emiliou,

hivatalvezető: A. Calot Escobar,

tekintettel az írásbeli szakaszra,

* Az eljárás nyelve: magyar.

figyelembe véve a következők által előterjesztett észrevételeket:

- a MOL Magyar Olaj- és Gázipari Nyrt. képviseletében Kutai G., Petrányi D. és Szendrő Sz. ügyvédek,
- a Mercedes-Benz Group AG képviseletében Hetényi K., Kovács M. és Turi A. ügyvédek, M. Kocí és C. von Köckritz Rechtsanwältin,
- a cseh kormány képviseletében M. Smolek, A. Edelmannová és J. Vlácil, meghatalmazotti minőségben,
- az Európai Bizottság képviseletében Bottka V., G. Meessen és S. Noë, meghatalmazotti minőségben,

a főtanácsnok indítványának a 2024. február 8-i tárgyaláson történt meghallgatását követően, meghozta a következő

Ítéletet

- 1 Az előzetes döntéshozatal iránti kérelem a polgári és kereskedelmi ügyekben a joghatóságról, valamint a határozatok elismeréséről és végrehajtásáról szóló, 2012. december 12-i 1215/2012/EU európai parlamenti és tanácsi rendelet (HL 2012. L 351., 1. o.) 7. cikke 2. pontjának értelmezésére irányul.
- 2 E kérelmet a MOL Magyar Olaj- és Gázipari Nyrt. (a továbbiakban: MOL) és a Mercedes-Benz Group AG közötti jogvitában terjesztették elő, melynek tárgya a MOL által azon károk megtérítése iránt benyújtott kérelem, amelyek őt állítása szerint a Mercedes-Benz Groupnak az EUMSZ 101. cikkbe és az Európai Gazdasági Térségről szóló, 1992. május 2-i megállapodás (HL 1994. L 1., 3. o.; magyar nyelvű különkiadás 11. fejezet, 52. kötet, 3. o.; a továbbiakban: EGT-megállapodás) 53. cikkébe ütköző versenyellenes magatartása következtében érték.

Jogi háttér

A 864/2007/EK rendelet

- 3 A szerződésen kívüli kötelmi viszonyokra alkalmazandó jogról szóló, 2007. július 11-i 864/2007/EK európai parlamenti és tanácsi rendelet (Róma II) (HL 2007. L 199., 40. o.; helyesbítés: HL 2016. L 39., 63. o.) (7) preambulumbekzdése értelmében:

„E rendelet tárgyi hatályának és rendelkezéseinek összhangban kell lenniük az [1215/2012 rendelettel] és a szerződéses kötelmi viszonyokra alkalmazandó joggal foglalkozó jogi eszközökkel.”

- 4 E rendelet „Tisztességtelen verseny és a szabad versenyt korlátozó cselekmények” címet viselő 6. cikke (3) bekezdésének a) pontja kimondja:

„A verseny korlátozásából eredő szerződésen kívüli kötelmekre alkalmazandó jog annak az országnak a joga, amelynek piaca érintett vagy érintve lehet.”

Az 1215/2012 rendelet

- 5 Az 1215/2012 rendelet (15) és (16) preambulumbekkezdése kimondja:

„(15) A joghatósági szabályoknak nagymértékben kiszámíthatóknak kell lenniük, és azt az elvet kell követniük, hogy a joghatóságot általában az alperes lakóhelye alapozza meg. A joghatóságnak ezen az alapon mindenkor megállapíthatónak kell lennie, kivéve egyes pontosan meghatározott eseteket, amelyekben a jogvita tárgya vagy a felek szerződéses szabadsága eltérő kapcsoló tényezőt kíván meg. A jogi személyek székhelyét a közös szabályok átláthatóságának fokozása és a joghatósági okok összeütközése elkerülése végett önállóan kell meghatározni.

(16) Az alperes lakóhelyén vagy székhelyén kívül a bíróság és a per közötti szoros kapcsolaton alapuló vagylagos joghatósági okokat is meg kell állapítani az igazságszolgáltatás megbízható működésének előmozdítása érdekében. A szoros kapcsolat megléte jogbiztonságot nyújt és elkerüli azt, hogy az alperes ellen egy olyan tagállam bíróságán indíthassanak eljárást, amelyre ésszerűen nem számíthatott. Ez különösen fontos a magánélet és a személyiségi jogok – többek között a jó hírnév – megsértéséből eredő szerződésen kívüli kötelmi viszonyokkal kapcsolatos jogviták tekintetében.”

- 6 E rendelet 4. cikkének (1) bekezdése értelmében:

„E rendelet rendelkezéseire is figyelemmel valamely tagállamban lakóhellyel rendelkező személy, állampolgárságára való tekintet nélkül, az adott tagállam bíróságai előtt perelhető.”

- 7 Az említett rendelet 5. cikkének (1) bekezdése kimondja:

„Valamely tagállamban lakóhellyel rendelkező személy más tagállam bíróságai előtt kizárólag [a II. fejezet] 2–7. szakaszában megállapított rendelkezések alapján perelhető.”

- 8 Az 1215/2012 rendelet „Joghatóság” című II. fejezete tartalmazza többek között a „Különös joghatóság” című 2. szakaszt. E rendelet ezen 2. szakaszában található 7. cikkének 2. pontja így rendelkezik:

„Valamely tagállamban lakóhellyel rendelkező személy más tagállamban az alábbiak szerint perelhető:

[...]

2. jogellenes károkozással, jogellenes károkozással egy tekintet alá eső cselekménnyel vagy ilyen cselekményből fakadó igényvel kapcsolatos ügyekben annak a helynek a bírósága előtt, ahol a káresemény bekövetkezett vagy bekövetkezhet.”

Az alapeljárás és az előzetes döntéshozatalra előterjesztett kérdések

- 9 A MOL egy Magyarországon székhellyel rendelkező vállalkozás, amely több, különböző tagállamokban letelepedett leányvállalat felett rendelkezik irányítást megalapozó részesedésekkel, többek között a magyarországi székhelyű Moltrans Kft.-ben, a horvátországi székhelyű INA d.d.-ben, az olaszországi székhelyű Panta Distribuzione SpA-ban és Nelsa Srl-ben, az ausztriai székhelyű Roth Energie GmbH-ban, valamint a szlovákiai székhelyű Slovnaft a.s.-ben.
- 10 A Bizottság 2016. július 19-én elfogadta az EUMSZ 101. cikk és az EGT-megállapodás 53. cikke alkalmazására vonatkozó eljárásban (AT.39824 – Tehergépjárművek ügy) hozott C(2016) 4673 final határozatot (HL 2017. C 108., 6. o.).
- 11 E határozatban a Bizottság kartell fennállását állapította meg, amelyben a Mercedes-Benz Group és 15 nemzetközi tehergépjármű-gyártó vett részt. A Bizottság szerint e kartell, melynek célja a közepes és nehéz tehergépkocsikra vonatkozó bruttó listaárak szintjének összehangolása volt, az EUMSZ 101. cikk és az EGT-megállapodás 53. cikkének folytatólagos megsértését valósította meg, amely cikkeket tiltják a kartelleket és más korlátozó kereskedelmi gyakorlatokat. A Bizottság megállapította, hogy e jogsértés 1997. január 17-e és 2011. január 18-a között állt fenn, és az Európai Gazdasági Térség teljes területére kiterjedt.
- 12 A MOL leányvállalatai a jogsértés időszaka alatt összesen 71 tehergépjárművet vásároltak közvetetten vagy lízingeltek a Mercedes-Benz Grouptól.
- 13 A MOL 2019. október 14-én kártérítési keresetet indított a Mercedes-Benz Group ellen a Fővárosi Törvényszék előtt, melynek alátámasztására arra hivatkozott, hogy olyan mértékű kár érte, amely megfelel azon többletköltségnek, melyet a leányvállalatai a Bizottság által büntetett versenyellenes magatartás miatt jogalap nélkül kifizettek.
- 14 E kérelem keretében a MOL a „gazdasági egység” fogalmára támaszkodott. Így az 1215/2012 rendelet 7. cikkének 2. pontja alapján kérte a magyar bíróságok joghatóságának megállapítását, arra hivatkozva, hogy székhelye, mint az általa és a leányvállalatai által alkotott csoport gazdasági és pénzügyi érdekeinek központja, az a hely, ahol az e rendelkezés értelmében vett „káresemény” bekövetkezett.
- 15 A Mercedes-Benz Group joghatósági kifogást terjesztett elő, vitatva azt, hogy az eljáró bíróság joghatóságát a hivatkozott rendelkezés megalapozza.
- 16 A Fővárosi Törvényszék helyt adott e kifogásnak, és megállapította, hogy az 1215/2012 rendelet 7. cikkének 2. pontjában előírt különös joghatósági szabályt szigorúan kell értelmezni, és az csak akkor alkalmazható, ha az eljáró bíróság és a jogvita tárgya között különösen szoros kapcsolat áll fenn. E tekintetben e bíróság megállapította, hogy nem a MOL fizette a mesterségesen megemelt árakat, hanem az Európai Unió más tagállamaiban letelepedett leányvállalatai, amelyeket ennél fogva hátrányosan érintett a szóban forgó versenytorzítás. Ami a MOL-t ért kárt illeti, az pusztán pénzügyi jellegű volt, ami nem teszi lehetővé, hogy a MOL székhelyét e rendelet 7. cikkének 2. pontja értelmében a káresemény helyének lehessen tekinteni, és az nem elegendő a magyar bíróság joghatóságának elismeréséhez.
- 17 E bíróság határozatát fellebbezést követően a Fővárosi Ítéltábla helyben hagyta, kimondva, hogy a Bíróság ítélkezési gyakorlatával összhangban a gazdasági egység elmélete kizárólag a versenyjogi jogsértésért való felelősség megállapítására alkalmazható, és lényegében arra a károsult nem

hivatkozhat a joghatóság megállapítása céljából. A Fővárosi Ítéltábla rámutatott arra, hogy a 2015. május 21-i CDC Hydrogen Peroxide ítélettel (C-352/13, EU:C:2015:335) összhangban az említett rendelet 7. cikkének 2. pontja értelmében a joghatóságot a károsult vállalkozás székhelye, nem pedig az anyavállalat székhelye alapján kell meghatározni.

- 18 A MOL felülvizsgálati kérelmet terjesztett a Kúria elé, amelyben azt kérte, hogy e bíróság helyezze hatályon kívül a Fővárosi Ítéltábla végzését és az ügyet utalja vissza a korábban eljáró bíróságok elé.
- 19 A MOL lényegében azt állította, hogy a gazdasági egység elmélete releváns az alapeljárásban a magyar bíróságok joghatóságának értékelése szempontjából, és a leányvállalataival együtt alkotott vállalkozáscsoport végső irányítójaként közvetlenül érintett azok nyereséges vagy veszteséges működésében.
- 20 A Mercedes-Benz Group válasza az volt, hogy az alapeljárás felperese egyetlen, a szóban forgó kartellel érintett tehergépjárművet sem vásárolt, így őt semmilyen kár nem érte. A Mercedes-Benz Group továbbá azzal érvelt, hogy a gazdasági egység elmélete nem alkalmazandó a magyar bíróságok joghatóságának megállapítására, és a Bíróság ítélkezési gyakorlata nem támasztja alá ezt a megközelítést.
- 21 E tekintetben a kérdést előterjesztő bíróság rámutat, hogy a Bíróság ítélkezési gyakorlata lehetővé teszi a versenyellenes magatartás sértettje számára, hogy kártérítési keresetet indítson a gazdasági egységet alkotó jogalanyok bármelyike ellen. Mindazonáltal a Bíróság az 1215/2012 rendelet 7. cikke 2. pontjának értelmezése keretében még nem foglalt állást abban a kérdésben, hogy a gazdasági egység elméletére érvényesen lehet-e hivatkozni abban az esetben, ha ezen egység a versenyjogi jogsértés sértettje, nem pedig az elkövetője.
- 22 Ilyen körülmények között a Kúria úgy határozott, hogy az eljárást felfüggeszti, és előzetes döntéshozatal céljából a következő kérdéseket terjeszti a Bíróság elé:
 - „1) Amennyiben az anyavállalat valamely vállalkozás versenyellenes magatartása miatt kártérítési keresetet indít kizárólag a leányvállalatainál a versenyellenes magatartással összefüggésben bekövetkezett károk megtérítése iránt, az anyavállalat székhelye, mint az [1215/2012] rendelet 7. cikk[ének] 2. pontja szerinti káresemény bekövetkezésének helye, megalapozza-e a bíróság joghatóságát?
 - 2) Az [1215/2012] rendelet 7. cikk[e] 2. pontjának alkalmazása körében van-e jelentősége annak a ténynek, hogy a per tárgyává tett egyes beszerzések időpontjában nem mindegyik leányvállalat tartozott az anyavállalat vállalkozáscsoportjába?”

Az előzetes döntéshozatalra előterjesztett kérdésekről

Az első kérdésről

- 23 Első kérdésével a kérdést előterjesztő bíróság lényegében arra keres választ, hogy az 1215/2012 rendelet 7. cikkének 2. pontját úgy kell-e értelmezni, hogy „a hely, ahol a káresemény bekövetkezett” fogalma kiterjed azon anyavállalat székhelyére, amely kártérítési keresetet indít a

harmadik személy EUMSZ 101. cikk szerinti versenyellenes magatartása következtében kizárólag a leányvállalatainál bekövetkezett károk megtérítése iránt, ha azt állítják, hogy ezen anyavállalat és e leányvállalatok egyetlen gazdasági egységet képeznek.

- 24 Mindenekelőtt emlékeztetni kell arra, hogy amint az az állandó ítélkezési gyakorlatból következik, valamely uniós jogi rendelkezés értelmezéséhez nemcsak annak szövegét, hanem azt a kontextust is figyelembe kell venni, amelybe illeszkedik, valamint azon jogi aktus céljait is, amelynek az a részét képezi (lásd különösen: 2024. február 8-i Inkreal ítélet, C-566/22, EU:C:2024:123, 15. pont).
- 25 Az 1215/2012 rendelet 7. cikkének 2. pontját illetően e rendelkezésből kitűnik, hogy a valamely tagállamban lakóhellyel rendelkező személy más tagállamban perelhető jogellenes károkozással, jogellenes károkozással egy tekintet alá eső cselekménnyel vagy ilyen cselekményből fakadó igénnyel kapcsolatos ügyekben annak a helynek a bírósága előtt, „ahol a káresemény bekövetkezett”.
- 26 A Bíróság már több alkalommal kimondta, hogy a polgári és kereskedelmi ügyekben a joghatóságról, valamint a határozatok elismeréséről és végrehajtásáról szóló, 2000. december 22-i 44/2001/EK tanácsi rendelet (HL 2001. L 12., 1. o.; magyar nyelvű különkiadás 19. fejezet, 4. kötet, 42. o.; helyesbítések: HL 2006. L 242., 6. o., HL 2011. L 124., 47. o.) 5. cikkének 3. pontja szerinti „a hely, ahol a káresemény bekövetkezett” fogalma, amely megfelel az 1215/2012 rendelet 7. cikkének 2. pontjának, magában foglalja egyrészt azt a helyet, ahol a kár bekövetkezett, másrészt azt a helyet, ahol az e kárt okozó esemény bekövetkezett, ezért a felperes választásától függően az alperes perelhető mind az egyik, mind a másik hely szerinti bíróság előtt (2021. július 15-i Volvo és társai ítélet, C-30/20, EU:C:2021:604, 29. pont, valamint az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlat).
- 27 A Bíróságnak a 2019. július 29-i Tibor-Trans ítéletben (C-451/18, EU:C:2019:635, 33. pont), amely ugyanazon versenyjogi jogsértésre vonatkozott, mint amely az alapeljárásban szerepel, már alkalma nyílt pontosítani, hogy amennyiben a versenyellenes magatartással érintett piac abban a tagállamban található, amelynek területén a hivatkozott kár állítólag bekövetkezett, akkor úgy kell tekinteni, hogy az 1215/2012 rendelet 7. cikkének 2. pontjának alkalmazásában a kár bekövetkezésének helye ebben a tagállamban található (lásd még ebben az értelemben: 2021. július 15-i Volvo és társai ítélet, C-30/20, EU:C:2021:604, 31. pont).
- 28 Egyébiránt a Bíróság kimondta, hogy a „hely, ahol a káresemény bekövetkezett” fogalma nem értelmezhető olyan mértékben kiterjesztő módon, hogy bármilyen olyan helyet magában foglaljon, ahol megjelenhetnek az olyan cselekmény hátrányos következményei, amely egy másik helyen már ténylegesen bekövetkezett kárt okozott. Következésképpen a Bíróság pontosította, hogy e fogalmat nem lehet úgy értelmezni, mint amely magában foglalja azt a helyet, ahol a károsultat állítása szerint egy másik államban felmerülő és e másik államban őt ért első kár következtében vagyoni kár érte (2019. július 29-i Tibor-Trans ítélet, C-451/18, EU:C:2019:635, 28. pont, valamint az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlat).
- 29 A Bíróság azt is kimondta, hogy az olyan kár, amely csupán közvetett következménye az eredetileg bekövetkezett kárnak, amely más személyeket, akik a keletkezett kár közvetlen károsultjaivá váltak, attól eltérő helyen ért, mint ahol a közvetett károsultat a későbbiekben kár érte, nem alapozhatja meg az 1215/2012 rendelet 7. cikkének 2. pontja alapján a joghatóságot (lásd ebben az értelemben: 2019. július 29-i Tibor-Trans ítélet, C-451/18, EU:C:2019:635, 29. pont, valamint az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlat).

- 30 Az előzetes döntéshozatalra utaló határozatból kitűnik, hogy a jelen ügyben kizárólag a különböző tagállamokban letelepedett leányvállalatokat érte közvetlenül a MOL által hivatkozott kár, vagyis az alapügyben szereplő 71 tehergépjármű vásárlása vagy lízingje tekintetében az EUMSZ 101. cikkbe ütköző, egységes és folyamatos jogsértést megvalósító összehangolt megállapodások következtében alkalmazott mesterségesen magas árak miatt fizetett többletköltség.
- 31 Így meg kell állapítani, hogy az alapeljárásban szereplő kár bekövetkezésének helye alapján vagy az a bíróság rendelkezik joghatósággal és illetékességgel, amelynek illetékességi területén az állítása szerint károsult leányvállalat az említett megállapodásokkal érintett termékeket megvásárolta vagy lízingelte, vagy az e leányvállalat által több helyen megvalósított vásárlás vagy lízingelés esetén az a bíróság, amelynek illetékességi területén e leányvállalat székhelye található.
- 32 Ugyan a MOL maga nem szerzett be ilyen tehergépjárműveket, és emiatt nem is érte az említett jogsértés következtében közvetlen kár, azzal érvel, hogy „a hely, ahol a káresemény bekövetkezett” fogalmát a versenyjogban használatos „gazdasági egység” fogalmának fényében kell értelmezni.
- 33 E tekintetben megjegyzendő, hogy általában úgy kell tekinteni, hogy az anyavállalat és leányvállalata gazdasági egységet alkot, amennyiben ez utóbbi lényegében az előbbi meghatározó befolyása alatt áll, és nem önállóan jár el (lásd ebben az értelemben: 2017. április 27-i Akzo Nobel és társai kontra Bizottság ítélet, C-516/15 P, EU:C:2017:314, 52. és 53. pont; 2021. október 6-i Sumal ítélet, C-882/19, EU:C:2021:800, 43. pont).
- 34 Ilyen helyzetben a csoport egészét úgy kell tekinteni, hogy a versenyjogi szabályok úgy vonatkoznak rá, mintha egyetlen „vállalkozás” lenne, amely szabályokat a csoportnak mint egésznek, egyetemleges felelősség mellett kell betartania (lásd ebben az értelemben: 2021. október 6-i Sumal ítélet, C-882/19, EU:C:2021:800, 39–44. pont, valamint az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlat).
- 35 A jelen ügyben a MOL azt állítja, hogy mivel a versenyjog megsértése a gazdasági egység egészének egyetemleges felelősségét vonja maga után, ugyanezen elvet kell megfordítva alkalmazni a gazdasági egység valamely tagját érintő versenyjogi jogsértés miatt benyújtott kártérítési igény érvényesítése esetében.
- 36 A MOL szerint a „gazdasági egység” fogalma nem bírhat eltérő jelentéssel attól függően, hogy az érintett vállalkozás felperes vagy alperes. Következésképpen az anyavállalat székhelyét kell figyelembe venni az 1215/2012 rendelet 7. cikkének 2. pontja értelmében vett azon „helyként, ahol a káresemény bekövetkezett”, még akkor is, ha közvetlen kár kizárólag e vállalat leányvállalatait érte.
- 37 Ahogyan azt a főtanácsnok indítványának 71–73. pontjában jelzi, rá kell mutatni először is arra, hogy a MOL érvelését nem támasztja alá a Bíróság ítélkezési gyakorlata. Továbbá ezen érvelés ellentmond az 1215/2012 rendelet 7. cikkének 2. pontjában szereplő versenyjogi szabály alapjául szolgáló elveknek, vagyis a joghatósági szabályokkal kapcsolatos, a közelségre és kiszámíthatóságra vonatkozó célkitűzésnek, valamint az eljáró bíróság és az alkalmazandó jog közötti összhang célkitűzésének. Végül a versenyjogi jogsértésből fakadó jogok érvényesítését nem akadályozza az, ha a gazdasági egység elméletét az alapeljárásban szereplőhöz hasonló körülmények között nem alkalmazzák az 1215/2012 rendelet 7. cikkének 2. pontja értelmében vett „azon hely” meghatározására, „ahol a káresemény bekövetkezett”.

- 38 A joghatósági szabályokkal kapcsolatos, a közelségre és kiszámíthatóságra vonatkozó célkitűzéseket illetően a Bíróság ítélkezési gyakorlatából kitűnik, hogy egyrészt az érintett piac szerinti tagállam bíróságai vannak a legmegfelelőbb helyzetben a kártérítés iránti ilyen kérelmek elbírálására, másrészt pedig a versenyellenes magatartást tanúsító gazdasági szereplő észszerűen számíthat arra, hogy azon hely bíróságai előtt perlik, ahol a magatartásával a tisztességes versenyre vonatkozó szabályokat megsértette (2019. július 29-i Tibor-Trans ítélet, C-451/18, EU:C:2019:635, 34. pont).
- 39 Ezenkívül az 1215/2012 rendelet (15) preambulumbekzdésének megfelelően a joghatósági szabályoknak azt az elvet kell követniük, hogy a joghatóságot általában az alperes lakóhelye alapozza meg, e rendelet 4. cikke alapján.
- 40 Az eljáró bíróság és az alkalmazandó jog közötti összhang célkitűzésével kapcsolatban a Bíróság kimondta, hogy a kár bekövetkezési helyének az érintett piac alapján történő meghatározása összhangban van a 864/2007 rendelet (7) preambulumbekzdésében szereplő követelményekkel, mivel e rendelet 6. cikke (3) bekezdésének a) pontja szerint a versenykorlátozó magatartással összefüggő kár megtérítése iránti keresetekre azon ország joga alkalmazandó, amelynek piaca érintett vagy érintve lehet (2021. július 15-i Volvo és társai ítélet, C-30/20, EU:C:2021:604, 31. és 32. pont, valamint az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlat).
- 41 Továbbá azon érvet illetően, hogy a versenyjogi jogsértésből fakadó jogok érvényesítését akadályozza, ha a „gazdasági egység” fogalma nem alkalmazható az 1215/2012 rendelet 7. cikkének 2. pontja értelmében vett azon „hely, ahol a káresemény bekövetkezett” meghatározása érdekében, meg kell állapítani – ahogyan azt a főtanácsnok indítványának 97. pontjában tette –, hogy a joghatósági szabályok nem akadályozzák meg a versenyellenes magatartás állítólagos károsultjait abban, hogy kártérítés iránti jogukat érvényesítsék.
- 42 Az 1215/2012 rendeletből eredő általános joghatósági szabály szerint az ilyen jogsértés károsultjai bármikor a jogsértés elkövetőjének lakóhelye szerinti bírósághoz fordulhatnak e rendelet 4. cikkének (1) bekezdése alapján.
- 43 Mindazonáltal, ahogyan az a jelen ítélet 27. pontjában szerepel, az 1215/2012 rendelet 7. cikkének 2. pontja lehetővé teszi, hogy a termékek árazására és az áremelésekre vonatkozó összehangolt megállapodásokkal érintett piacon ahhoz a bírósághoz forduljanak, amelynek illetékességi területén az állítása szerint kárt szenvedett vállalkozás az említett megállapodásokkal érintett termékeket megvásárolta, vagy az e vállalkozás által több helyen megvalósított vásárlások esetén ahhoz a bírósághoz, amelynek illetékességi területén e vállalkozás székhelye található (lásd ebben az értelemben: 2021. július 15-i Volvo és társai ítélet, C-30/20, EU:C:2021:604, 43. pont).
- 44 Következésképpen a joghatósági szabályokkal kapcsolatos, a közelségre és kiszámíthatóságra vonatkozó célkitűzéssel, valamint az eljáró bíróság és az alkalmazandó jog közötti összhang célkitűzésével, továbbá valamely gazdasági egység tagját ért versenyjogi jogsértésből fakadó jogok érvényesítése akadályainak hiányával ellentétes a „gazdasági egység” fogalmának fordított alkalmazása az 1215/2012 rendelet 7. cikkének 2. pontja értelmében vett azon „hely, ahol a káresemény bekövetkezett” meghatározása érdekében.
- 45 Ezenkívül a Bíróság kimondta, hogy a jogbiztonság célkitűzése megköveteli, hogy az eljáró nemzeti bíróság nehézségek nélkül tudjon határozni saját joghatóságáról anélkül, hogy az ügy érdemének megvizsgálására kényszerülne (2015. január 28-i Kolassa ítélet, C-375/13, EU:C:2015:37, 61. pont; 2024. február 8-i Inkreal ítélet, C-566/22, EU:C:2024:123, 27. pont).

- 46 A fenti megfontolásokra tekintettel az első kérdésre azt a választ kell adni, hogy az 1215/2012 rendelet 7. cikkének 2. pontját úgy kell értelmezni, hogy „a hely, ahol a káresemény bekövetkezett” fogalma nem terjed ki azon anyavállalat székhelyére, amely kártérítési keresetet indít a harmadik személy EUMSZ 101. cikkbe ütköző versenyellenes magatartása következtében kizárólag a leányvállalatainál bekövetkezett károk megtérítése iránt, még akkor sem, ha azt állítják, hogy ezen anyavállalat és e leányvállalatok egyetlen gazdasági egységet képeznek.

A második kérdésről

- 47 Második kérdésével a kérdést előterjesztő bíróság lényegében arra keres választ, hogy az 1215/2012 rendelet 7. cikke 2. pontjának alkalmazása szempontjából releváns-e az a körülmény, hogy az EUMSZ 101. cikk szerinti jogsértés tárgyát képező bizonyos áruk megvásárlásakor az érintett leányvállalatok még nem álltak az anyavállalat irányítása alatt.
- 48 Rá kell mutatni arra, hogy e kérdés abból az előfeltevésből indul ki, hogy az 1215/2012 rendelet 7. cikkének 2. pontját úgy kell értelmezni, hogy „a hely, ahol a káresemény bekövetkezett” fogalma kiterjedhet azon anyavállalat székhelyére, amely kártérítési keresetet indít a harmadik személy versenyellenes magatartása következtében a leányvállalatainál bekövetkezett közvetlen károk megtérítése iránt.
- 49 Az első kérdésre adott válaszra tekintettel a második kérdést nem szükséges megválaszolni.

A költségekről

- 50 Mivel ez az eljárás az alapeljárásban részt vevő felek számára a kérdést előterjesztő bíróság előtt folyamatban lévő eljárás egy szakaszát képezi, ez a bíróság dönt a költségekről. Az észrevételeknek a Bíróság elé terjesztésével kapcsolatban felmerült költségek, az említett felek költségeinek kivételével, nem téríthetők meg.

A fenti indokok alapján a Bíróság (ötödik tanács) a következőképpen határozott:

A polgári és kereskedelmi ügyekben a joghatóságról, valamint a határozatok elismeréséről és végrehajtásáról szóló, 2012. december 12-i 1215/2012/EU európai parlamenti és tanácsi rendelet 7. cikkének 2. pontját

a következőképpen kell értelmezni:

„a hely, ahol a káresemény bekövetkezett” fogalma nem terjed ki azon anyavállalat székhelyére, amely kártérítési keresetet indít a harmadik személy EUMSZ 101. cikkbe ütköző versenyellenes magatartása következtében kizárólag a leányvállalatainál bekövetkezett károk megtérítése iránt, még akkor sem, ha azt állítják, hogy ezen anyavállalat és e leányvállalatok egyetlen gazdasági egységet képeznek.

Regan

Lenaerts

Ilešič

Jarukaitis

Gratsias

Kihirdetve Luxembourgban, a 2024. július 4-i nyilvános ülésen.

A. Calot Escobar
hivatalvezető

E. Regan
tanácselnök